

Voorlopers van de VVV

door Henk Tillemans

In oktober 1993 was het zestig jaar geleden dat de Vereniging voor Vreemdelingenverkeer Weert Vooruit werd opgericht. In verband met dit jubileum werd een boekwerk uitgegeven, waarin de geschiedenis van de VVV nader wordt beschreven. Vóór 1933 bestonden er echter ook reeds verenigingen en instellingen die zich bezighielden met werkzaamheden die later tot het werkterrein van de VVV werden gerekend. Zij hadden niet in de eerste plaats tot doel expliciet het toerisme te bevorderen, maar hielden zich bezig met de organisatie van allerlei activiteiten, o.a. om de jeugd van de straat te houden en, in samenhang daarmee, het drankmisbruik tegen te gaan. Tot de doeleinden behoorden soms ook de armenzorg en de bevordering van de industrialisatie.

Eind 1885 werd de Weerter IJclub opgericht die een tweeledig doel nastreefde, wat op te maken valt uit een artikeltje in Het Kanton Weert van zaterdag 8 januari 1886, waarin het bestuur bedankt wordt voor het bezorgen van "uitspanning".

De vereniging bewees het aangename met het goede te kunnen verenigen, "en te midden van de feestvreugde de arme natuurgenoeten niet vergeet, doch steeds ijvert om haar krachten den nood van minder bedeelden te helpen leenigen. De thans door de IJclub aangekondigde brooduitdeeling, zal in menige arme woning met blijdschap vernomen zijn". Behalve brood verstrekte de IJclub ook nog veertig porties erwten, misschien wel om er soep van te maken.

"Weert Vooruit"

In Het Kanton Weert van zaterdag 23 september 1905 staat te lezen: "Te dezer stede heeft zich geconstitueerd een nieuwe vereeniging, onder de machtspreuk "Weert Vooruit". Het bestuur en de Regelingscommissie, bestaande uit jonge, flinke jongelui, doen ons met grond de beste verwachtingen koesteren omtrent het slagen van de fes-

Kinder-Volksvermakelijkheden,

opgeluisterd door de muziek der Harmonie „St. ANTONIUS”,
op Kermis-Dinsdag 26 Sept 1905;
op den grooten weg aan de Maaspoort van af Café Nouwen
tot den Schietboom;

Aanvangende 's namiddags te 2 uren.

Te 1½ ure OPTOCHT der Deelnemenden
uitgaande van het CONCERTGEBOUW.

HET BESTUUR van „WEERT VOORUIT”.

Voor nadere bijzonderheden verwijzen wij naar de groote programma's en het bericht, voorkomende in dit blad onder de rubriek Weert.

KERMIS ALHIER.

tiviteiten, welke de jeugdige vereeniging op touw zal zetten en waartoe reeds behooren de uitgeschreven Kinder-Volksvermakelijkheden op Kermis-Dinsdag”.

Eén van de doelen was publiekelijke vermakelijkheden op touw te zetten bij verschillende gelegenheden en optochten te organiseren. Op gemelde kermisdinsdag stonden op het programma: hardlopen met hoepel (reipe), hardlopen op stelten, kunstlopen op stelten en met een kaatsbal, touwtrekken, koekslaan, staartsteken, vliegerwedstrijd, zaklopen, tonlopen en hardlopen met hindernissen. De prijzen bestonden uit kunstvoorwerpen en geld.

In hetzelfde weekblad schrijft één van de oprichters, ene C., over de problemen die zich telkenjare rond kermis en carnaval voordeden: "Let eens op den zedelijken toestand van Weert. Hoe onze stad in den vreemde berucht is, hoe zij aan die treurige reputatie is gekomen, iedereen weet het: Een deel der jongelieden gaat zich te buiten aan het gebruik van sterken drank. Zwaaiend en lawaaierend van de dronkenschap ziet men ze des Zondagsavonds langs de straten zwieren, den eerzamen voorbijganger tot last en vrees. Bij de geringen beschaving, gevolg van weinig ontwikkeling, kunnen vechtpartijen niet uitblijven. En hoe vaak kraaien de kranten niet rond, welke treurige rol het mes daarbij speelt. De woelige kermisdagen zijn weer aanstaande met hunne veelsoortige verleiding, de dronkenschap, de vechtlust: zij zullen misschien weer hoogtij vieren. Vele ouders slaat de schrik om het hart wanneer zij denken aan hoeveel gevaren hunne lichtzinnige zoons zijn blootgesteld. Ieder oprecht Weertenaar is beducht voor de gevolgen dier woeste drinkgelagen die bij zulke dagen bijna algemeen zijn”.

De schrijver geeft ook aan wat de redenen kunnen zijn dat Weert er in vergelijking met andere steden zo bekaaid vanaf komt. Hij memoreert de verdeeldheid in de gemeenteraad en wie de notulen van de raadsvergaderingen uit die tijd erop naslaat, kan niet anders dan dit beamen. Verder noemt hij de erbarmelijke staat van het lager onderwijs en de te geringe ondernemingsgeest.

Al eerder, namelijk op 4 maart 1905, berichtte ene X. in een ingezonden stuk over zondagsschandalen met godslasteringen, liederlijke uitingen en onderlinge vechtpartijen enz. Daarbij hoorden het lastig vallen van vredelievende burgers en het uitjouwen van de politie die er beter aan zou doen die bende eens te fouilleren, want dan zouden ze bij deze helden? instrumenten vinden, wapens "waar een opperhoofd der Apachen, Comanchen, Aucas, Sioux e.a. van zou watertanden, en zijn tomahawk met bescheidenheid zou afleggen, om eens de proef te nemen met deze negentiende eeuwse foltertuigen". Hij houdt ook een pleidooi om met de carnaval het dragen van maskers te verbieden "en door flinke optochten en mooie concerten de volkszedes te verbeteren".

Was die toestand nu zo alarmerend, zult u zich afvragen. Ik veroorloof me een kleine uitwijding, niet om dit drankmisbruik eens lekker aan de kaak te stellen, maar om aan te geven dat de beruchtheid van Weert waarvan hierboven sprake is, niet uit de lucht was gegrepen.

In De Telegraaf van zaterdag 11 augustus 1906 schrijft een zich Hollander noemend persoon - die noodgedwongen (ambtenaar?) in Weert moest verblijven- over feestvierende Limburgers die elke gelegenheid te baat nemen om te "teren" door bijv. op naamdagen van de patronen (beschermheiligen) van de verenigingen de gelegenheid aan te grijpen "een of meer tonnen bier te koopen en het grootste gedeelte van de week waarin die naamdag valt, kan men de leden der vereniging langs de straat zien lanterfant en kan men 's avonds getuige zijn van hun wedstrijd in het zuipen. De lage hartstochten komen nergens zoo boven als in Limburg bij dit soort gelegenheden. Nergens wordt zóó gezopen en gezwolgen als bij feesten in Limburg. Nergens worden bij feesten zooveel beestachtigheden uitgehaald als in Limburg".

Maar, zult u opmerken, dan viel Weert toch niet uit de toon? In een reactie op het artikel strooide J. Hendrix (ingezonden stuk) op maandag 13 augustus zout in de wonde

» WEERT VOORUIT.«

Eerste Groote Uitvoering

— OP —

Vastenavond-Zondag 25 Februari 1906,

's Avonds te 7½ uren,

IN HET CONCERTGEBOUW.

Op dezen avond vindt U de meeste speciale Artisten, waaronder verschillende, die nog nooit in Europa optraden.

Kerdjé, waat zal 't feest zeen!

Maastrichtsche Hyaatbank voor Nodaeland

door op te merken dat "Hollander" het in Weert niet erg getroffen had: "Daar treft men nog zeer veel zoo'n gering volkje aan. In mijn jeugd gaf dit o.a. aan het Kantongerecht te Roermond ongeveer zoo veel werk als al de overige plaatsen van het geheele kanton". Kan het duidelijker?

Ik laat het hierbij en keer terug naar de vereniging Weert Vooruit. Een van de eerste activiteiten was het organiseren van een Soirée Amusante op Vastenavondzondag 25 februari 1906 in het Concertgebouw in de Stationsstraat. We komen dan ook te weten dat Th. Hendriks de voorzitter was van de nieuwe vereniging. Het te geven programma was rijk aan afwisseling. De entreegelden waren lager gesteld dan normaal, namelijk 60, 40 en 20 cent, met het oog op het doel: "den bloei en vooruitgang der stad te verhoogen, het vreemdelingenverkeer te bevorderen, enz. door het geven van volksconcerten, volksvermakelijkheden en het houden van optochten". De komische optredens oogstten veel succes en als toegift zong één der medewerkers enkele liederen van Koos Speenhof, Nederlands volksdichter, zanger en schrijver die leefde van 1869 tot 1945. "Het publiek heeft zich kostelijk geamuseerd en het debuut van Weert Vooruit is een volmaakt succes", zo schreef de redactie van Het Kanton Weert.

Kermispret

Ja jongens, de kermis is achter de rug
Die lol hoort al weer tot 't verleden.
Een heel wat "Rogstekers" hebben met geduld en met moed
Tegen borrel en bierpot gestreden.
Ze hebben, al vechtende, heel wat pintjes geslacht.
Men merkte 't aan hoofd en benen.
Maar ook de dansvloer heeft offers gevraagd,
Zo'n "Samba" bezorgt pijnlijke schenen.
Bassin, Markt en ook 't plein aan 't station,
Stond vol met de fijnste kermisspullen.
Oud en jong kreeg de kans om een toertje te doen,
Daarbij olieballen en petat friet om de magen te vullen.

En nu is dat plezier alweer verdwenen in 't niet,
We zouden er al geen aandacht meer aan schenken,
Als niet een zwaar hoofd en een lege portemonnaie
Ons dwong om er nog steeds aan te denken.

A.T. (Toon Tullemans)
('t Biekaer, 9 oktober 1948)

Op zaterdag 29 september 1906 liet Weert Vooruit wederom van zich horen als het bij gelegenheid van de opening van de gasfabriek zorgt voor "eenige nummers vuurwerk", maar al met al sorteerden de activiteiten weinig effect, te oordelen naar wat Urbicus signaleert in een ingezonden stuk in Het Kanton Weert van zaterdag 26 januari 1907, waar hij het contrast aangeeft tussen de Weerter jongens die belangeloos optreden en "die clique van opgeschoten bengels, die met de pet scheef op het hoofd, een eindje sigaar in den mond en de handen in hun zak door 's Heeren straten slenteren, kroegen en krotten afloopen, mensch noch dier voor hunne baldadigheden vrijwaren en met anderen onderling vechten en twisten".

Volgens schrijver zijn de namen van deze "klik" bekend en hij stelt voor een lijstje te maken en de ouders en/of voogden te waarschuwen "en helpt dat niet, dat zij hen onverbiddelijk bij het eerste misdrijf ter kerke sleuren, want het kwaad moet in zijn geboorte en op afdoende wijze gefnuikt worden. Er moeten desnoods voorbeelden gesteld worden. Wachten, geduld oefenen en ontzien mag niet meer. Handelen is hier de dringende order".

Het werd de jeugd overigens gemakkelijk gemaakt, want in Weert had je toen 210 café's met verlof en dat was na Maastricht met 287 het hoogste aantal in Limburg.

Inmiddels blijkt dat er nóg een vereniging actief is op het gebied van organiseren van optochten en feesten, want op zaterdag 9 februari vraagt de redactie van Het Kanton Weert zich af waarom Weert Vooruit zo iets niet organiseert; "die vereniging toch, samengesteld uit flinke, jonge krachten, gaf reeds blijk van leven. Zij kon hier zeer aangepast voorgaan en het ligt thans op haar weg iets te doen voor vermaak en veredeling van het volk gedurende dagen als aanstaanden" (Bedoeld zijn de vastenavondsdagen).

Een maand later, zaterdag 9 maart, merkt Het Kanton Weert op dat het wenselijk zou zijn dat er een groentemarkt zou komen op een vaste tijd. "Allons, een echt kolfje naar de hand van Weert Vooruit".

Oranjecomité's

Toen bekend werd dat Koningin Wilhelmina -die op 7 februari 1901 gehuwd was met hertog Hendrik van Mecklenburg-Schwerin- een kind verwachtte, werden er in Weert twee comité's opgericht: het Comité van de Weerter Oranje-Feesten en het Dames-Comité Huldeblijk. Op 29 maart 1909 vergaderden beide comité's en na lang beraad kwamen ze overeen dat alle schoolkinderen van Weert, inclusief de weeskinderen en die van de bewaarschool, na het gezamenlijk zingen van het feestlied (een cantate) onthaald zouden worden op chocolademelk en krentenbroodjes met boter en oranje suikermuisjes. Een dag later riep het hoofdcmité voor de Oranje-Feesten de besturen bijeen van alle doelen, schutterijen en andere gezelschappen van Weert en buitenijen. De voorzitter, de heer J. Pruijboom, opende de vergadering en sprak zijn voldoening uit over de grote opkomst waarin hij het bewijs zag dat alles en iedereen eraan mee wilde werken een grandioos feest te organiseren "en deze samenwerking is thans noodig wijl het geldt een gewichtige gebeurtenis die zoo nauw samenhangt met het voortbestaan onzer nationaliteit". De heer Ver Straeten, hoofd van de eerste openbare lagere school, lichtte de plannen toe. Om drie uur in de namiddag zou het Wilhelmus gezongen worden, waarna de

cantate volgde. Nadat een van de leden van het comité de burgemeester had toegesproken, zou na het zingen van Wien Neerlands Bloed, een defilé beginnen langs het bordes van het stadhuis (toen nog op de Markt gelegen). Om acht uur precies trok dan de lampionoptocht. Het comité verzocht de inwoners om op de bewuste dag te vlaggen en zich te tooien met een oranje strik, kokarde of ander versiersel.

Begin april 1909 drukte het comité de ingezetenen van Weert op het hart om toch vooral niet te wachten tot het laatste ogenblik, maar nu al vlaggen, versieringen, lampions, oranjestrikken enz. in gereedheid te houden, "zoodat bij ontvangst van het eerste bericht uit alle huizen dadelijk onze Nederlandsche driekleur, met oranjewimpel, kan wapperen". De geboorte zou telegrafisch worden doorgegeven: was het een jongen, dan zouden de fabrieksstoomfluiten ongeveer één minuut lang onafgebroken hun geluid laten horen; was het een meisje dan kwam het geluid met tussenpozen.

De zondag daarop zou dan -op voorschrift van de bisschop- in de kerk het Te Deum gezongen worden, direct na de H.

Mis van 11.00 uur. Het gemeentebestuur zou de blijde gebeurtenis aankondigen "door plechtig klokkengelui en door het doen losbranden van vreugdeschoten". Het Kanton Weert opperde het idee om deze heuglijke gebeurtenis aan te grijpen om een lang gekoesterde wens in vervulling te laten gaan, namelijk de aanschaf van een (muziek)kiosk. Deze kon dan tevens gebruikt worden tijdens muziekfeesten van de stedelijke harmonie St. Antonius op zondag 27 en maandag 28 juni in het park van het kasteel. Dit klusje vond men echt iets voor de dames: "In verband met de blijde verwachting zouden wij het ditmaal wel eens willen aanbevelen aan het plaatselijk Dames-Comité voor het huldeblijk van H.M. de Koningin, om er het mogelijke te willen voor doen, dat nu ter herinnering aan de komst eens troonopvolgers en zonder benadeeling van eenige andere intentie de totstandkoming van een kiosk te Weert moge verwezenlijkt worden". Het lukt de dames niet.

Op zaterdag 3 september 1910 maakte De Nieuwe Koerier melding van de nationale viering van Koninginnedag: "Ook hier te Weert mocht men dit streven, dankzij de medewerking van het publiek zeer ingang zien vinden. Mankeerde alleen nog eene vereeniging, die zich met de organisatie van zulke feesten kon belasten. Wij hopen daarom, dat onze voor eenige dagen uitgesproken wensch om eene vereeniging op te richten tot bevordering van Weert's welvaren, weldra in vervulling mag treden".

Oprichting "Weert Vooruit"

In de Provinciale Almanak van Limburg uit 1917 staat onder meer te lezen dat er een vereeniging, Weert Vooruit, werd opgericht op 16 november 1912. Haar doel was het organiseren van feesten en wedstrijden, bevordering van kunst en industrie en bevoor-

HULDEBLIJK aan H. M. de Koningin.

Overal in den lande hebben sich Comité's gevormd om H. M. een huldeblijk aan te bieden.

Waar kon en mocht niet achterblijven — en bleef niet achter.

Waar het geldt H. M. een blijk van gehechtheid te geven — een bewijs hoezeer allen zich verbougen, dat Oranje en Nederland ook in de verdere toekomst vereend koninkrijk zijn; wie zou daar achterblijven? De bijdragen zullen evenwel niet alleen dienen om H. M. een stoffelijk bewijs aan te bieden, tevens zullen ze bestemd worden tot 't oprichten eener kweekschool voor vroedvrouwen te Maas-tricht, waaraan Limburg zou groote behelpe haast.

Dit is ook overeenkomstig het verzoek van H. M., Die niet wensch, kostbare, voor Haar vaak nuttelooze geschenken, maar Wier hoogste wensch het is, om door ee bij de geboorte van Haar kind zegen te verspreiden;

Wier wensch het is, dat vóór 't ingezamelde geld, in-richtingen worden opgericht, die ten zegen kunnen zijn voor de menschheid.

Het Comité is dan ook overtuigd overal een goed enthous te vinden en stelt zich voor alle ingezetenen in den loop der volgende maand te bezoeken van af 8 Februari a. s.

Onnodig is het te zeggen, dat de kleine bijdragen van mindergegoeden even, zoo niet met meer dank worden aanvaard dan de grooten van de weergegoeden. Ieder zorge een kleinigheid op zijde te leggen.

Het Comité:

Mevrouw JANSSENS—WESTWOOD, Eere-Voorzitter.
Mevrouw VENEMA—SCHAAF, Voorzitter.
Mevrouw JOOSTEN—GUBBELS, }
Mevrouw KEMMERE—JOOSTEN, } Leden.
Mevrouw SMEETS—VAN DE LAAR, }
Mevrouw JANSSENS—HAFFMANS, }
Secretaresse—Leningmeesteress.

WEERT, 5 Februari 1909.

ring van het vreemdelingenverkeer. Ik kan dit bericht -dat ik als waar aanneem- nergens verifiëren. Het "bronnenboek" bij uitstek, Het Kanton Weert van 1912, en ander "bewijsmateriaal" zijn niet voorhanden. Het bestuur werd gevormd door P. Jaspers, voorzitter; F.H. van der Velden, secretaris en Chr. van Bussel, penningmeester.

Alvorens naar 1924 over te stappen, het jaar dat men de industrialisatie ter hand nam, volgt hier nog een staaltje van zedenverwildering zoals M. van Kimmenade, raadslid, dit schetst. Hij vindt dat de wallen er 's avonds stil en verlaten bij moeten liggen, maar het krioelt er na sluitingstijd van de danszalen van minnende paartjes, van jonge meisjes, die nauwelijks de kinderschoenen zijn ontgroeid, "ja, het gebeurde zelfs tot drie-maal toe dat men mij in mijn kwaliteit van trambeheerder kwam waarschuwen dat er paartjes een schuilplaats hadden gezocht in de tramwagens!!! Kan het erger??".

Op vrijdag 25 januari 1924 achtte ene van E. het nuttig om een vereniging op te richten, nu de gemeente Weert reclame maakte om industrieën aan te trekken (Raadsvergadering van 9 januari). Het doel van de op te richten vereniging zou moeten zijn het geven van voorlichting aan nieuw te vestigen industrieën en toekomstige bewoners en het bevorderen van stadsverfraaiing. Hij gaf ook aan hoe die doelen te verwezenlijken waren, namelijk door het maken van reclame en het uitgeven van een gids met plattegrond, een lijst van beschikbare percelen en te koop aangeboden gebouwen, huizen en kamers en een lijst van pensionhouders. Bij het Rijk moest worden aangeklopt voor geld voor het verbeteren van de infrastructuur, al gebruikte hij dat woord uiteraard niet. De onkosten zouden gedeeltelijk gedekt kunnen worden door in de gids reclame op te nemen. Van E. ontpopt zich hier als een echte PR-man en hij zou een goede voorlichter zijn geweest. Het Kanton Weert adviseerde van E. om zich in verbinding te stellen met de heer Pruijboom (Weerter raadslid van 1910 tot 1915), woonachtig in Nijmegen "die reeds enkele jaren geleden, in denzelfden geest te Weert werkzaam was en zeer zeker ten deze belangrijke mededeelingen, aanwijzingen en vingerwijzingen kan verstrekken".

De Oranjefeesten

't Is geweldig mooi geweest,
't Comité kan tevreden wezen,
Want zo een prachtig Oranjefeest,
Dat zag men hier niet voor dezen,
De versiering was in een woord af,
De étalages waren prima.
Kosten noch moeiten zijn gespaard
Alle buurten versierd, op één na.
De regeling van 't geheel was goed
't Weer liet niets te wensen
En elke avond, een heel week lang
De stad vol mensen, mensen.
En aan 't slot een reuze vuurwerk hoor
Dat oog en oor bekoorde.
De politie kon 't op de sloffen af,
Geen wanklank, die de vreugd verstoorde.
Zo heeft ons goede Weert getoond,
Wat samenwerking kan bereiken.
Hulde aan al de bewoners onzer stad
Die zo hun liefde voor Oranje lieten blijken.

A.T. (Toon Tullemans)
('t Biekaer, 25 sept. 1948)

In maart 1922 beklagde een huisvader er zich over dat de Kerkelijke Harmonie St. Antonius 100 gulden subsidie kreeg, "terwijl nuttige instellingen, die de algemeene welvaart der burgerij beoogen, die het vreemdelingenverkeer bevorderen, die de ingezetenen een gepaste uitspanning bieden, die het geheele jaar door zorgen dat men te Weert ten minste IETS heeft - en zoo zou ik voort kunnen gaan - NIETS krijgen. Is dat juist of is dat niet juist?"

Weerter belangen Commissie (WBC)

In juli 1928 benoemde de gemeenteraad van Weert een commissie, Weerter Belangen Commissie (WBC), die tot taak had de aandacht te vestigen op de gunstige ligging van Weert aan water en spoor, om zo potentiële gegadigden over de streep te trekken die hier een industrie wilden beginnen, of bestaande industrieën ertoe te bewegen uit te breiden.

Het Kanton Weert van 20 juli 1928 dat hiervan melding maakt, vindt het pleiten voor het goede inzicht van "de stedelijke regering", dat zij door de instelling van de WBC oog heeft voor de toekomst van Weert. Steden als Weert waren meestal niet in staat een hogere vlucht te nemen doordat zij de acquisitiemogelijkheden misten én het benodigde kapitaal om industrieën aan te trekken om zo de werkgelegenheid te verruimen. Het kapitaal kwam niet naar Weert omdat Weert niet naar buiten trad. De schrijver twijfelt overigens of de commissie direct succes zal hebben, want er zijn veel steden groter dan Weert die al jaren op intensieve wijze hetzelfde trachten te verwezenlijken.

Toch pakte de nieuwe commissie het voortvarend aan: "De eerste pogingen der WBC zijn reeds zichtbaar, getuige het mooie reclamebord langs de spoorweg, de luchtfoto gemaakt door de KLM welke binnenkort te bezichtigen is en de pittige sluitzegel welke aan het secretariaat der WBC te verkrijgen is ad 400 stuks voor eene gulden". Alle goede dingen in drieën dus.

Het Kanton Weert spreekt verder de wens uit dat de gemeenteraad metterdaad steun verleent, dat alle Weertenaren sluitzegels kopen voor hun correspondentie en dat het begonnen werk een ontplooiing van Weert tengevolge zal hebben. In november 1928 vroeg het Kanton Weert aandacht voor de etalage van de firma F. van de Laar op de Markt waarin een grote luchtfoto van Weert hing. Deze foto moest Weert "etalen" op tentoonstellingen in binnen- en buitenland om te laten zien wat voor mooie en praktisch gelegen terreinen Weert bezat voor industriële doeleinden. Van de foto werden ansichtkaarten gemaakt die konden dienen als souvenir. "Wij verzoeken U dus, KOOPT ALLEN zulke kaarten en gebruikt ze met de a.s. Nieuwjaar voor Uwe bijzondere en verder steeds voor Uwe correspondentie".

Bij de secretaris van de vereniging, de heer Antonius Hootsmans, directeur van de nijverheidsschool, waren sluitzegels te verkrijgen, vier voor één cent.

Op 13 februari 1929 nam de WBC het initiatief tot een gecombineerde vergadering met burgemeester en wethouders en de Verweer Actie Commissie. Onderwerp van gesprek was de geprojecteerde verkeersweg tussen het Minderbroedersklooster op de Biest en het kasteel -het Haagproject- met als vervelende consequentie dat daardoor de Biesterbrug diende te verdwijnen. De WBC had al eerder, namelijk op 19 november 1928, hierover een rapport opgesteld.

Beide commissies spraken zich uit vóór het in stand houden van de Stads- en Biesterbrug die koste wat kost behouden dienden te blijven. Burgemeester Kolkman sprak zich niet expliciet uit; hij hield zich op de vlakte en wilde voor Weert alleen maar het algemeen belang. En alhoewel de discussie nuttig en vruchtbaar werd genoemd en er veel was opgehelderd, is het niet duidelijk in hoeverre deze bijeenkomst heeft bijgedragen tot behoud der beide bruggen. Het voert te ver om uit te wijden over dit onzalige wegenplan -met als alternatief het Scheepswerfproject, een verkeersweg ter hoogte van de scheepswerf- en ik verwijs dan ook naar het artikel van Cor Tubée in het

Weerter Jaarboek van 1988. Inmiddels verwerkte de carnavalsgazet van februari 1929 de doelstelling van de commissie, het aantrekken van industrieën, op humoristische wijze: "Aangelokt-j doe-ur de prachtige luchtfoto van de belange-Kummissie, hiet un groete Duitse firma besloete um ei groe-ut terrein aan te koupe in de Kiendjer akker vur 't oprichte van un oetgebredjje kloompeniegelkusfabriek. 't Hoes van Graat van Riet zal as dirukteurswuning wèrre ingerigtj, terwiel de verschillendje inzunjeurs wèrre oongerbrachtj in de anger villa's di-j dao in den akker likke".

Op 17 mei 1929 beklaagde Het Kanton Weert zich erover dat met de Pinksterdagen tal van gezelschappen en verenigingen de stad verlieten om elders de feestelijkheden op te luisteren, zodat de achterblijvers in het vooruitzicht werden gesteld van zeer stille dagen. Alleen het gezelschap Ons Genoegen, een kruisboogschuttersgezelschap, benutte deze dagen om zelf een feest te organiseren. Het artikel eindigt met de woorden: "Laten we hopen dat er spoedig een tijd voor Weert aanbreekt, dat men zijn geld hier kan besteden, en zelfs de vreemdelingen naar Weert worden getrokken".

Op 18 juli 1930 maakte ene A. zich via een ingezonden stuk in Het Kanton Weert ongerust omdat hij nog niets had gelezen over de viering van Koninginnedag op 31 augustus -de Koningin werd 50 jaar- en hij verzucht: "Er wordt toch weer niet gewacht tot de laatste paar dagen voor het feest? Laten betrokkenene liever dadelijk de handen aan het werk slaan en door de organisatie van werkelijk GROOTSCHE feestelijkheden zorg dragen dat er wat vreemdelingen naar hier worden getrokken en dat Weert daardoor eens wat meer bekendheid verwerft. De neringdoenden die er wel bij zullen varen, zullen ongetwijfeld ook hieraan wel eenigen steun verlenen".

Nadat er op 1 augustus nog eens op werd gewezen dat noch het een of ander comité, noch de Weerter Belangen Commissie iets had gedaan aan de voorbereiding, nam voetbalclub Wilhelmina -die haar naam eer aan wilde doen- het voortouw en werkte een plan uit met op de feestdag een muzikale optocht en kinderspelen gevolgd door een grote ballonnenwedstrijd. "Als bijzondere attractie wordt hieraan verbonden een balchampêtre, hetwelk des namiddags om vijf uur aanvangt".

te vr- ste l. rt, l. — T- Y N- n en p- 27	Salon GERITS, Hoogstr. 92 Vakkundige bediening Tel. 196.		die Wa Vil — E teg nig Ho
Hartelijk Dank			
AAN ALLEN die hebben medegewerkt aan het welslagen der Zondag 31 Augustus gehouden			
Koninginnefeesten.			
Een bijzonder woord van dank aan den Gemeenteraad van Weert voor het schitterende vuurwerk.			
Voetbalvereniging, W. S. V. „WILHELMINA“.			

Industrie

Tijdens de raadsvergadering van 24 oktober 1930 kwam een schrijven van raadslid F. Welters aan de orde, die vroeg of het burgemeester en wethouders bekend was dat er in Limburg een comité bestond ter behartiging van de belangen der Limburgse industrie, of iemand uit Weert een uitnodiging had ontvangen om daarin te participeren en of burgemeester en wethouders het niet van belang achtten dat ook Weert in dit comité vertegenwoordigd was. Op de eerste twee vragen antwoordde de voorzitter, burgemeester Kolkman, ontkennend. De heer Welters wees op een artikel in De Tijd waarin op Weert werd gewezen als industriestad en hij meende dat de burgemeester van Weert de aangewezen persoon was om in dat comité zitting te nemen. De voorzitter opperde om een schrijven te richten aan het provinciale bestuur met het verzoek om inlichtingen "en tevens met de vraag, waarom Weert er geen stem in heeft" (Zie vervolg bij 26 juni 1931). Van de slapende? WBC horen we niets meer en zo kon het gebeuren dat op 7 november 1930 "Vox in Nocte" -de naam spreekt voor zich- via een ingezonden stuk in Het Kanton Weert zijn ongenoegen uitsprak over de inertie of indolentie van deze commissie en hij vraagt zich af of er nog wel gewerkt wordt aan het aantrekken van industrieën en als er al iets gedaan wordt waarom de resultaten dan niet worden bekend gemaakt in Het Kanton. Men hoort wel eens loze kreten, schrijft hij, over deze of gene industrie die zich in Weert gaat vestigen, maar verder niets. Zo heeft hij uit geruchten vernomen dat zich een firma uit Eindhoven hier zou gaan vestigen, maar Het Kanton weet te melden dat bedoelde firma persoonlijk naar Weert is overgekomen, maar zich na enkele maanden definitief heeft teruggetrokken. Hij vindt dat men het Weertse volk "in enthousiasme moet brengen voor meer industrie, opdat hun eigen -voor het algemeen- belang zal zwichten".

Trouwens, industrieën hadden het niet altijd even gemakkelijk. Zo verzocht R. Douven de raad om ontheffing van betaling van de gevorderde garantiesom die hij verschuldigd was om op het elektrisch net te worden aangesloten. Hij wilde een drukkerij beginnen in de oude bewaarschool van de zusters Birgittinessen in de Hegstraat en met de directeur van het electriciteitsbedrijf was afgesproken dat er een kabel gelegd zou worden vanaf de Markt naar de Hegstraat via de Kapelstraat. Hiervoor moest hij een garantiesom storten van f 170,- voor het gebruik van f 150,- aan electriciteit jaarlijks. Douven vond die garantiesom te hoog "daar hij voor de uitbreiding van zijn zaak het geld nodig heeft en verzoekt ontheffing van de garantiesom". De raadsvoorzitter merkte op dat de zaak enigszins anders lag en dat de f 170,- voor de aanlegkosten waren bestemd. A. Post meende dat men hier "om der industrie wille" dit geld niet uit de zaak moest nemen en aldus deze industrie aan banden leggen en hij stelde voor om een garantie te laten betalen voor het gebruik van een zekere afname per jaar gedurende een aantal jaren. Het zou wat anders zijn als de heer Douven geld genoeg had en het goed kon missen. Na nog wat heen en weer gepraat werd het verzoek voor kennisgeving aangenomen, maar het muisje kreeg nog een staartje.

Op 26 juni 1931 bleek dat Weert voor f 2200,- aandeelhouder was geworden in de N.V. ter bevordering van de industriële belangen in de provincie Limburg. Th. Sluyters schreef dat hij dat prachtig vond, maar direct daarop hekelde hij de houding van de gemeenteraad die de heer R. Douven, een kleine industrieel, geen kwijtschelding wilde verlenen van de garantiesom en hij vond het des te vreemder dat de gemeente wél f 2200,- uitgaf voor iets waarvan men niet wist hoe het uit ging pakken en hij vroeg zich af of de raad niet op zijn beslissing terug kon komen. Hij vond een medestander in Criticus die de aansluiting ook toejuichte, maar betreunde dat de eigen industrie absoluut niet werd gesteund, "neen, bijna onmogelijk gemaakt wordt. Het stemt tot nadenken". Als op het pand een andere bestemming had gelegen of was aangekocht voor andere doel-

einden, dan zou men luchtigjes over deze onwil heenstappen, maar nu betreffende wil uitbreiden omdat zijn bestaand pand véél te klein is, nu schreit het ten hemel dat zo'n onrecht geschiedt. Op 9 juli gaf Sluyters nog een aanvulling op zijn schrijven waar het ging over het afwijken van de verordening om een waarborgsom te storten, omdat er volgens hem met twee maten gemeten werd: "Is van deze verordening niet afgeweken (ZONDER RAADSBESLUIT) toen voor eene industrie hier ter plaatse wel de kabel is aangelegd ZONDER WAARBORG OF GARANTIESOM???"

Diezelfde maand juli 1931 steeg er een noodkreet op van een werkeloze huisvader die in een ingezonden schrijven zijn hart luchtte: "Ik wil en kan niet zien hoe personen van een andere Nationaliteit dan de onze, hier rondlopen als arbeiders in den ware zin des woords en wij inzetenen als uitgeknepen citroenen langs de weg liggen. Steeds druischt het in mijn hoofd, de schoone leus: STEUN DE NEDERLANDSCHE INDUSTRIE. En meteen ziet men ze komen... de arbeiders... doch helaas... het zijn vaak buitenlanders! En wij ingezetenen, wij smeken... ". Zo gaat deze bitter gestemde man nog een tijdje door, maar voor ons is de strekking duidelijk.

Op dinsdagmorgen 24 januari 1932 begon men met het dempen van de stadsgracht aan de Penitentenwal, later St. Josephswal, nu Wilhelminasingel. De grachten werden gedempt met het puin dat afkomstig was van de rioleringswerken en van de zogenaamde Verstersteeg aan de Beekpoort die ongeveer een halve meter werd verlaagd. Het water uit de stadsgrachten werd geloosd door de buizen van de riolering. Het werk kwam tot stand in het kader van de werkverschaffing, waardoor ongeveer twintig personen tijdelijk aan een baan werden geholpen.

Op vrijdag 2 september 1932 verscheen er een klacht in Het Kanton Weert van ene X. die droevig gestemd was, omdat er zo bitter weinig van het Koninginnefeest te merken was in Weert en hij vroeg zich af: "Kan er van ons gemeentebestuur niet wat meer actie ten deze uitgaan? Bedenk toch Heeren, 't is een nationale feestdag. Hare Majesteit, onze geëerbiedigde Koningin vierde haar 52ste verjaardag (dit laatste aan degenen die het nog niet wisten en... het Woensdag ook niet konden merken in Weert). Hoe droevig, hoe mistroostig, dit te moeten neerschrijven".

Hij zegt er nog bij dat er door de vervroegde winkelsluiting een Egyptische duisternis heerste en vindt het allemaal maar treurig, diep treurig zelfs. Toch zijn er ook wel gunstige reacties. Zo noemde een muziekliefhebber het programma van St. Antonius, die o.a. de Slag bij Waterloo speelde, prachtig en aanlokkelijk al had hij zich geërgerd aan de onruststokers.

Begin september 1932 vergaderde de Weerter Winkeliersvereniging over de te houden winkelweek van 22 tot en met 30 oktober met het doel het kopen in Weert te bevorderen onder het moto: Koop toch in den vreemde niet wat uw eigen stad u biedt. Men maakte ook reclame naar buiten toe via het plaatsen van advertenties in De Limburger en De Nieuwe Koerier en door het verspreiden van affiches.

Met het oog op de noveen van Allerheiligen werd de week verplaatst naar 5-13 november. Op 25 augustus 1933 stelde Th. Sluyters in een ingezonden stuk in Het Kanton Weert voor om in plaats van de opheffen Weerter Belangen Commissie een soort van vereniging voor vreemdelingenverkeer op te richten. Op 5 oktober van dat jaar vond de definitieve oprichting van de VVV-Weert Vooruit plaats.